

**PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW**

Warszawa, 19 września 2022 r.

DIH-2.707.39.2022.CS

DECYZJA DIH-2 Nr 37/2022

Na podstawie art. 138 § 1 pkt 1 ustawy z 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz.U. z 2021 r. poz. 735, z późn. zm.), art. 35 a pkt 9 lit. b, art. 35 c ust. 5 pkt 1, ustawy z dnia 25 sierpnia 2006 r. o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw (j.t. Dz.U. z 2022 r. poz. 1315 i 1576), w związku z art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o Inspekcji Handlowej (j.t. Dz. U. z 2020 r. poz. 1706, z późn. zm.)

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów

po rozpatrzeniu odwołania z 8 sierpnia 2022 r., złożonego przez Pana Franciszka Nowakowskiego prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą MROKET.BIS Nowakowski Franciszek w Nakle nad Notecią (dalej także: „Przedsiębiorca” lub „Strona”) – od decyzji Kujawsko - Pomorskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej z 21 lipca 2022 r. nr PHU-44/2022, wymierzającej Przedsiębiorcy administracyjną karę pieniężną w wysokości 10000 zł (słownie: dziesięć tysięcy złotych), z tytułu wystawienia świadectwa jakości, w którym wskazana wartość jednego z parametrów paliwa stałego jest niezgodna ze stanem faktycznym

postanawia
utrzymać zaskarżoną decyzję w mocy.

UZASADNIENIE

Przy piśmie z 12 sierpnia 2022 r. Kujawsko - Pomorski Wojewódzki Inspektor Inspekcji Handlowej przekazał Prezesowi Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów odwołanie złożone przez Przedsiębiorcę, wraz z aktami sprawy.

Inspektorzy reprezentujący Kujawsko - Pomorskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej, działając na podstawie upoważnienia nr PHU.8361.4.16.2022 z 24 maja 2022 r. przeprowadzili kontrolę w składzie opału znajdującym się (...), należącym do Przedsiębiorcy. W trakcie kontroli przeprowadzonej 25 maja 2022 r. u ww. przedsiębiorcy, inspektorzy reprezentujący Kujawsko - Pomorskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej z partii paliwa stałego o deklarowanej masie 20 ton, tj. składowanego na zwale węgla kamiennego w sortymencie ekogroszek pobrali do badań próbkę paliwa stałego przeznaczoną do badań nr 0254/22/4860 o masie 39,32 kg i próbkę kontrolną paliwa stałego nr 6848/22/4860 o masie 41,68 kg, czynność udokumentowano w protokole pobrania próbek paliwa stałego nr PHU.8361.4.16.2022. Z treści ww. protokołu wynika, że pobór przebiegł zgodnie z metodyką określającą zasady i wykonywanie czynności w zakresie pobierania próbek określoną w rozporządzeniu Ministra Energii z dnia 27 września 2018 r. w sprawie sposobu pobierania próbek paliw stałych (Dz.U. z 2018 r., poz. 1891). Następnie w tym samym dniu inspektorzy reprezentujący Kujawsko - Pomorskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej, przekazali próbkę paliwa stałego przeznaczoną do badań nr 0254/22/4860 i próbkę kontrolną paliwa stałego nr 6848/22/4860 do niezależnego akredytowanego laboratorium SGS Polska Sp. z o. o. w Warszawie, według protokołu przyjęcia próbek do badania nr 20/2009431/637016. Razem z próbkami paliwa stałego przekazano kopię świadectwa jakości paliwa stałego nr F/346 wystawionego przez Stronę w dniu 20 maja 2022 r.

Powyższe czynności i ustalenia zostały udokumentowane protokołem kontroli z dnia 25 maja 2022 r. nr akt kontroli PHU.8361.4.16.2022, który został sporządzony i odczytany w kontrolowanej placówce, w obecności Przedsiębiorcy.

W treści protokołu kontroli z 25 maja 2022 r., zgodnie z art. 20 ust. 2 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o Inspekcji Handlowej (j.t. Dz. U. z 2020 r. poz. 1706, z późn. zm.), dalej: „ustawa o Inspekcji Handlowej”, pouczone Stronę o możliwości wniesienia uwag bezpośrednio do protokołu lub wniesienia ich na piśmie do Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej w terminie 7 dni od daty przedstawienia protokołu do podpisu. Strona nie skorzystała z przysługującego jej prawa i nie wniosła zastrzeżeń do protokołu kontroli.

Badanie wykonane przez niezależne akredytowane laboratorium SGS Polska Sp. z o. o. udokumentowane protokołem z badań nr 20/2009431/637-016 z 3 czerwca 2022 r. wykazało, że oferowany w dniu kontroli tj. 25 maja 2022 r. węgiel kamienny w sortymencie ekogroszek, nr próbki nr 0254/22/4860 po uwzględnieniu dopuszczalnych odchyleń, o których mowa w § 2 rozporządzenia Ministra Energii z dnia 27 września 2018 r. w sprawie wymagań

jakościowych dla paliw stałych (Dz. U. z 2018 r. poz. 1890), zwanego dalej: „rozporządzeniem”, spełniał wymagania jakościowe określone dla tego rodzaju paliwa. Badanie to wykazało również, że próbka paliwa stałego przeznaczona do badań nr 0254/22/4860 po uwzględnieniu dopuszczalnych odchyleń, o których mowa w § 2 rozporządzenia w sprawie wymagań jakościowych nie spełniała wymagań co do zdolności spiekania wskazanej przez Stronę w świadectwie jakości paliw stałych nr F/346 z dnia 20 maja 2022 r., w którym wartość tego parametru podano jako max. 8,00 RI, podczas gdy wynik badania wyniósł 14 RI.

Ponieważ badanie próbki paliwa stałego przeznaczonej do badań wykazało niezgodność z wymaganiami jakościowymi wskazanymi w świadectwie jakości paliwa stałego wystawionym przez Stronę, badanie próbki kontrolnej paliwa stałego nr 6848/22/4860 przeprowadzono w trybie art. 22 ust. 7a pkt 2 ustawy z dnia 25 sierpnia 2006 r. o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw (j.t. Dz.U. z 2022 r. poz. 1315 i 1576), dalej: „ustawa o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw”. Badanie próbki kontrolnej paliwa stałego udokumentowane sprawozdaniem z badań nr 20/2009431/637-016/K z 3 czerwca 2022 r. po uwzględnieniu dopuszczalnych odchyleń, o których mowa w § 2 rozporządzenia w sprawie wymagań jakościowych dla paliw stałych wykazało zdolność spiekania wynoszącą 16 RI, czyli potwierdziło niespełnienie wymagań jakościowych dotyczących zdolności spiekania podanych w świadectwie jakości paliw stałych nr F/346 z dnia 20 maja 2022 r. wskazujących w obydwu przypadkach maksymalną wartość tego parametru wynoszącą 8,00 RI.

W związku z powyższym stwierdzono, że parametr zdolność spiekania badanego paliwa stałego jest niezgodny z wymaganiami określonymi w świadectwie jakości nr F/346 z 20 maja 2022 r. wystawionym przez Przedsiębiorcę.

Inspektorzy reprezentujący Kujawsko - Pomorskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej, działając na podstawie i zakresie upoważnienia numer PHU.8361.4.19.2022 w dniu 8 czerwca 2022 r. wszczęli kontrolę w przedsiębiorstwie Strony. Czynności kontrolne przeprowadzono w należącym do Przedsiębiorcy składzie opału (...). W toku kontroli Stronę poinformowano o wynikach badań i za pokwitowaniem przekazano egzemplarze protokołów z badań nr 20/2009431/637-016 i nr 20/2009431/637-016/K z 3 czerwca 2022 r. Strona została pouczone o uprawnieniu wynikającym z art. 20 ust. 2 ustawy o Inspekcji Handlowej, do wniesienia uwag bezpośrednio, do protokołu kontroli lub do wniesienia ich na piśmie do Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej, właściwego ze względu na miejsce przeprowadzenia

kontroli, w ciągu 7 dni od dnia przedstawienia protokołu do podpisu. Strona nie skorzystała z przysługującego jej prawa i nie wniosła zastrzeżeń do protokołu kontroli.

Pismem z 28 czerwca 2022 r. zawiadomiono Przedsiębiorcę o wszczęciu przez Kujawsko - Pomorskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej postępowania administracyjnego w sprawie wymierzenia w drodze decyzji kary pieniężnej z tytułu wystawienia świadectwa jakości, w którym wartość parametru paliwa stałego, tj. „zdolność spiekania” była niezgodna ze stanem faktycznym oraz pouczone o prawie do czynnego udziału w każdym stadium postępowania administracyjnego, tj. m.in. prawie wypowiedzenia się, co do zebranych dowodów i materiałów oraz żądań zgłoszonych w trakcie postępowania, a także do składania wniosków dowodowych. Ponadto odrębnym pismem z 28 czerwca 2022 r. Przedsiębiorcę wezwano do przesłania informacji o wielkości obrotu z działalności gospodarczej polegającej na handlu paliwami stałymi lub informacji o wartości paliw stałych wprowadzonych do obrotu w roku poprzedzającym rok przeprowadzenia kontroli.

W piśmie z 7 lipca 2022 r. Strona poinformowała Kujawsko - Pomorskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej o wielkość obrotu za rok 2020.

W piśmie z 8 lipca 2022 r. Strona poinformowała Kujawsko - Pomorskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej, iż nieprawidłowości w zakresie parametru zdolność spiekania wynikały z pomyłki pisarskiej w świadectwie jakości i w kolejnych świadectwach jakości wartość ww. parametru została zmieniona.

Kujawsko - Pomorski Wojewódzki Inspektor Inspekcji Handlowej decyzją z 22 lipca 2022 r. nr PHU-44/2022, wymierzył Przedsiębiorcy administracyjną karę pieniężną w wysokości 10 000 zł (słownie: dziesięć tysięcy złotych), z tytułu wystawienia świadectwa jakości, w którym wskazana wartość jednego z parametrów paliwa stałego jest niezgodna ze stanem faktycznym.

Strona pismem z 8 sierpnia 2022 r. odwołała się od ww. decyzji Kujawsko - Pomorskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej i wniosła o odstąpienie od nałożenia kary pieniężnej twierdząc, iż nieprawidłowości w zakresie parametru zdolność spiekania wynikały z pomyłki pisarskiej w świadectwie jakości i w kolejnych świadectwach jakości wartość ww. parametru została zmieniona. Poza tym w ocenie Przedsiębiorcy waga naruszenia prawa w niniejszym przypadku była znikoma. Strona poruszyła też kwestię trudnej sytuacji finansowej, wskazując że konieczność zapłaty kary pieniężnej może doprowadzić firmę do likwidacji.

Przy piśmie z 12 sierpnia 2022 r. Kujawsko - Pomorski Wojewódzki Inspektor Inspekcji Handlowej przekazał Prezesowi Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów odwołanie złożone przez Przedsiębiorcę wraz z aktami sprawy.

Pismem z 23 sierpnia 2022 r. Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, zgodnie z art. 10 § 1 Kodeksu postępowania administracyjnego, poinformował Stronę o prawie wypowiedzenia się, co do zebranych dowodów i materiałów oraz żądań zgłoszonych w trakcie postępowania, składania wniosków dowodowych, a także do zapoznania się ze zgromadzonymi aktami sprawy w siedzibie Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów. Strona nie skorzystała z przysługującego jej prawa.

Rozpoznając odwołanie, Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów ustalił i stwierdził.

Istotą postępowania odwoławczego jest ponowne rozpoznanie i rozstrzygnięcie tożsamej przedmiotowo i podmiotowo sprawy administracyjnej w granicach wyznaczonych rozstrzygnięciem decyzji organu pierwszej instancji. W toku postępowania organ odwoławczy dokonuje oceny, czy odwołanie strony jest uzasadnione oraz sprawdza, czy wydana decyzja była prawidłowa.

Po przeanalizowaniu akt sprawy Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów wyczerpująco zbadał wszystkie istotne okoliczności faktyczne związane ze sprawą oraz zapoznał się z dowodami służącymi ustaleniu stanu faktycznego zgodnie z zasadami prawdy obiektywnej, dokonując przy tym wszechstronnej oceny materiału dowodowego.

Na wstępie należy zauważyć, iż zgodnie z art. 6c ust. 1 ustawy o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw, przedsiębiorca w momencie wprowadzania do obrotu paliwa stałego przeznaczonego dla gospodarstw domowych oraz do spalania w instalacjach o nominalnej mocy cieplnej mniejszej niż 1MW, o którym mowa w art. 2 ust. 1 pkt 4a lit. a i b, wystawia dokument potwierdzający spełnienie przez paliwo stałe wymagań jakościowych określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 3a ust. 2 ww. ustawy, zwany „świadectwem jakości”. Za paliwa stałe w myśl art. 2 ust. 1 pkt 4a lit. a, b ustawy o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw uznaje się m.in.: węgiel kamienny, brykiety lub pelety zawierające co najmniej 85% węgla kamiennego oraz produkty w postaci stałej otrzymywane w procesie przeróbki termicznej węgla kamiennego lub węgla brunatnego przeznaczone do spalania. Zakres przedmiotowy świadectwa jakości zdefiniowany jest w art. 6d ustawy o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw.

Zgodnie z art. 6d pkt 6 ustawy o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw świadectwo jakości zawiera wskazanie wartości parametrów paliwa stałego, dla którego jest wystawiane świadectwo jakości, określonych w rozporządzeniu w sprawie wymagań jakościowych dla paliw stałych.

Z powołanych wyżej przepisów, wynika iż przedsiębiorcy są obowiązani do wystawiania dokumentu potwierdzającego spełnienie przez paliwo stałe wymagań jakościowych określonych w przepisach szczególnych, zwanego świadectwem jakości – wprowadzając je do obrotu oraz wskazanie w nim wartości parametrów paliwa stałego, dla którego jest wystawiane świadectwo jakości. Wystawienie świadectwa jakości w którym wartości parametrów jakościowych są niezgodne ze stanem faktycznym podlega karze pieniężnej na podstawie art. 35a pkt 9 lit. b ustawy o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw podlega karze pieniężnej.

Odnosząc się do zarzutów Strony podniesionych w odwołaniu, Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów wyjaśnia co następuje.

Badanie wykonane przez niezależne akredytowane laboratorium SGS Polska Sp. z o. o. udokumentowane protokołem z badań nr 20/2009431/637-016 z 3 czerwca 2022 r. wykazało, że oferowany w dniu kontroli tj. 25 maja 2022 r. węgiel kamienny w sortymencie ekogroszek, nr próbki nr 0254/22/4860 po uwzględnieniu dopuszczalnych odchyłeń, o których mowa w § 2 rozporządzenia Ministra Energii z dnia 27 września 2018 r. w sprawie wymagań jakościowych dla paliw stałych (Dz. U. z 2018 r. poz. 1890), zwanego dalej: „rozporządzeniem”, spełniał wymagania jakościowe określone dla tego rodzaju paliwa. Badanie to wykazało również, że próbka paliwa stałego przeznaczona do badań nr 0254/22/4860 po uwzględnieniu dopuszczalnych odchyłeń, o których mowa w § 2 rozporządzenia w sprawie wymagań jakościowych nie spełniała wymagań co do zdolności spiekania wskazanej przez Stronę w świadectwie jakości paliw stałych nr F/346 z dnia 20 maja 2022 r., w którym wartość tego parametru podano jako max. 8,00 RI, podczas gdy wynik badania wyniósł 14 RI.

Ponieważ badanie próbki paliwa stałego przeznaczonej do badań wykazało niezgodność z wymaganiami jakościowymi wskazanymi w świadectwie jakości paliwa stałego wystawionym przez Stronę, badanie próbki kontrolnej paliwa stałego nr 6848/22/4860 przeprowadzono w trybie art. 22 ust. 7a pkt 2 ustawy z dnia 25 sierpnia 2006 r. o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw (j.t. Dz.U. z 2021 r. poz. 133, z późn. zm.), dalej: „ustawa o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw”. Badanie próbki kontrolnej paliwa stałego udokumentowane sprawozdaniem z badań nr 20/2009431/637-016/K

z 3 czerwca 2022 r. po uwzględnieniu dopuszczalnych odchyień, o których mowa w § 2 rozporządzenia w sprawie wymagań jakościowych dla paliw stałych wykazało zdolność spiekania wynoszącą 16 RI, czyli potwierdziło niespełnienie wymagań jakościowych dotyczących zdolności spiekania podanych w świadectwie jakości paliw stałych nr F/346 z dnia 20 maja 2022 r. wskazujących w obydwu przypadkach maksymalną wartość tego parametru wynoszącą 8,00 RI.

W związku z powyższym organ I instancji słusznie uznał, że parametr zdolność spiekania badanego paliwa stałego jest niezgodny z wymaganiami określonymi w świadectwie jakości nr F/346 z 20 maja 2022 r. wystawionym przez Przedsiębiorcę.

Odnosząc się do treści odwołania Strony, Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, przedstawia następujące stanowisko.

Z treści art. 35a pkt 9 lit. b ustawy o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw wynika, że podmiot wprowadzający do obrotu paliwo stałe, który wystawia świadectwo jakości, w którym wartości parametrów są niezgodne ze stanem faktycznym podlega karze pieniężnej. Zamierzonym efektem wprowadzenia obowiązku wystawiania świadectw jakości ma być uporządkowanie rynku paliw stałych i umożliwienie konsumentom zakupu paliw stałych spełniających wymagania jakościowe dla paliw przeznaczonych do sektora komunalno-bytowego oraz umożliwienie kupującemu uzyskania rzetelnej i wyczerpującej informacji na temat nabywanego produktu. Dlatego też ustawodawca zakres przedmiotowy świadectwa jakości zdefiniował w art. 6d ustawy o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw. Zgodnie z art. 6d pkt 6 przedsiębiorca wprowadzający paliwa stałe do obrotu ma obowiązek w świadectwie jakości wskazać wartości parametrów paliwa stałego, dla którego jest wystawiane świadectwo jakości, określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 3a ust. 2., czyli te zgodne ze stanem faktycznym.

Istota zatem omawianych tu regulacji ustawy o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw sprowadza się do ochrony konsumenta, przed zakupem paliwa stałego, którego parametry jakościowe są gorsze, niżli deklarowane przez sprzedawcę w świadectwie jakości, a zatem odbiegające w sposób niekorzystny dla tego konsumenta od parametrów wskazanych przez sprzedawcę w świadectwie jakości. Celem Ustawodawcy jest doprowadzenie do stanu, w którym przedsiębiorcy wprowadzający do obrotu paliwa węglowe będą wprowadzali do sektora komunalno-bytowego produkty o jak najwyższej jakości.[...] Świadectwa jakości paliw stałych są dodatkowym – obok rozporządzenia - elementem systemu monitorowania i kontrolowania, który ma na celu zwiększenie świadomości zarówno klientów jak i podmiotów wprowadzających do obrotu paliwa stałe w kwestii jakości tych paliw.

Świadczenie jakości paliw stałych obrazuje stosunek jakości do ceny, dzięki czemu nabywca może dokonać wyboru pomiędzy paliwem stałym dopuszczonym do użycia w gospodarstwach domowych lub w instalacjach spalania o nominalnej mocy cieplnej poniżej 1 MW, tj. spełniającym podstawowe wymagania określone w rozporządzeniu w sprawie wymagań jakościowych dla paliw stałych, a paliwem lepszym jakościowo, co przeważnie wiąże się z wyższą ceną. Innymi słowy Przedsiębiorcy, wystawiając świadectwo jakości mogą posługiwać się parametrami wskazanymi w rozporządzeniu. Jeżeli jednak ze względów komercyjnych decydują się na wpisanie - w wystawianym przez siebie świadectwie – parametrów wskazujących na wyższą jakość oferowanego paliwa stałego, zaś badania wykażą, że paliwo nie spełnia wskazanych przez nich wymagań jakościowych, muszą liczyć się z konsekwencjami wynikającymi z przepisów ustawy o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw, szczególnie gdy Przedsiębiorca zadeklarował inną zdolność spiekania, niż wynika to z rozporządzenia.

Odnosząc się do odwołania Strony, warto także przytoczyć stanowisko Sądów Administracyjnych, dotyczące wskazywania parametrów węgla w świadectwach jakości.

Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie w wyroku Sygn. akt V SA/Wa 3477/21 z 8 sierpnia 2022 r. wskazał, że „...w ocenie Sądu, działania przedsiębiorcy polegające na wpisaniu w świadectwie jakości danych niezgodnych ze stanem faktycznym, stanowią istotne, naruszenie przepisów ustawy o systemie monitorowania jakości paliw, bowiem wprowadzają konsumentów w błąd, co do jakości paliwa i stanowią nieuczciwą, w konsekwencji niedopuszczalną reklamę wyrobu. W ocenie Sądu działanie polegające na wskazywaniu, w świadectwie jakości właściwości danego produktu, których on w rzeczywistości nie posiada, mają negatywny wpływ na pewność obrotu gospodarczego i mogą powodować eliminowanie konkurencji, która takich praktyk nie stosuje, podając wartości paliw stałych zgodnie ze stanem faktycznym. Ponadto świadectwo jakości ma zapewnić rzetelność podawanych Informacji w obrocie gospodarczym w szczególności w odniesieniu do konsumentów, którzy nie mają środków do weryfikacji danych podawanych przez przedsiębiorcę. Ponadto w ocenie Sądu mając na uwadze treść uzasadnienia do projektu ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zmianie ustawy o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw oraz niektórych innych ustaw (por. druk nr 2087 Sejmu VII Kadencji) określającym, cel wystawiania świadectwa jakości paliw, równie ważne jest aby świadectwo odzwierciedlało stan rzeczywisty wprowadzanego do obrotu paliwa, a nie wystawienie jakiegokolwiek świadectwa - Sygn. akt V SA/Wa 3477/21. Zdaniem Sądu również penalizacja na gruncie prawa administracyjnego zachowania polegającego na wystawieniu

świadczenia jakości paliwa stałego niezgodnie ze stanem faktycznym została motywowana przez ustawodawcę potrzebą zapewnienia rzetelnej i wyczerpującej informacji Nabywców odnośnie do nabywanego produktu, a zatem potrzebą zapewnienia świadomości odnośnie do rzeczywistej relacji ceny do jakości (parametrów) nabywanego produktu, a tym samym potrzebą zapewnienia konsumentowi rzeczywistego prawa wyboru, a także potrzebą zapewnienia odnośnie jakości zakupionego w tym przypadku węgla”.

Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie w wyroku Sygn. akt V SA/Wa 266/21 z 8 kwietnia 2021 r. wydanym w innej sprawie dotyczącej naruszenia przepisów ustawy o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw poprzez wystawienie świadectwa jakości, w którym wartości parametrów jakościowych były niezgodne ze stanem faktycznym wskazał, że „ przedsiębiorca wprowadzający do obrotu paliwo samodzielnie odpowiada za jakość paliwa w chwili wprowadzenia tego paliwa do obrotu, a celem nałożonego na niego obowiązku wystawienia świadectwa jakości paliw jest zapewnienie rzetelnej i wyczerpującej informacji nabywców (konsumentów) odnośnie parametrów nabywanego produktu. Nieprawidłowe oznaczenie rodzaju węgla oferowanego do sprzedaży w składzie i przez to przypisanie do niego świadectwa jakości wystawionego przez skarżącego dla innego rodzaju węgla, nie może zwalniać strony z odpowiedzialności za brak prawidłowego wystawienia świadectwa jakości dla konkretnej oferowanej partii paliwa stałego. Wystawione przez skarżącego świadectwo, bez względu na przyczyny, które spowodowały wystawienie świadectwa o treści niezgodnej ze stanem faktycznym, narusza art. 6c ust. 1 ustawy o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw.”

Jak już podniesiono powyżej, w niniejszym postępowaniu ponad wszelką wątpliwość ustalono, że parametr zdolność spiekania badanego paliwa stałego jest niezgodny z wymaganiami określonymi w świadectwie jakości nr F/346 z 20 maja 2022 r. wystawionym przez Przedsiębiorcę.

Odnosząc się do wysokości nałożonej na Przedsiębiorcę kary pieniężnej, należy zauważyć, iż jej wysokość jest zgodna z treścią art. 35c ust. 5 ustawy o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw, który stanowi, że wysokość kary pieniężnej wymierzonej w przypadkach, o których mowa w art. 35a pkt 9 i 10, wynosi:

- 1) od 10.000 zł do 25.000 zł – w przypadku gdy wartość wprowadzanego do obrotu paliwa stałego nie przekracza kwoty 200.000 zł,
- 2) od 25.001 zł do 100.000 zł – w przypadku gdy wartość wprowadzanego do obrotu paliwa stałego przekracza kwotę 200.000 zł.

Zgodnie z art. 35d ust. 4 ustawy o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw organ I instancji ustalając wysokość kar pieniężnych uwzględnia dotychczasową działalność przedsiębiorcy dokonującego naruszenia, wielkość obrotu z tej działalności lub wartość paliw stałych wprowadzonych do obrotu przez Przedsiębiorcę w roku poprzedzającym rok przeprowadzenia kontroli. W niniejszym postępowaniu, ustalona wartość wprowadzanych do obrotu w momencie rozpoczęcia kontroli paliw stałych nie przekroczyła kwoty 200.000 zł. W konsekwencji, Kujawsko - Pomorski Wojewódzki Inspektor Inspekcji Handlowej uznał, że zasadnym było nałożenie na Stronę kary w wysokości jedynie 10 000 zł, która zawiera się w przedziale wskazanym w art. 35c ust. 5 pkt 1 ustawy o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw. Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów przeprowadzając ponownie postępowanie uznał wymierzenie kary pieniężnej w wysokości 10 000 zł czyli w dolnej granicy zakresu przewidzianego przez ustawę za słuszne i zgodne z prawem.

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów wskazuje, że konsekwencją faktu działania na podstawie art. 35a pkt 9 lit. b ustawy o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw, czyli w ramach decyzji związanej jest obowiązek zastosowania reguły kolizyjnej. Reguła ta została ustanowiona w art. 189a § 2 pkt 1 Kodeksu postępowania administracyjnego, który stanowi, że w przypadku uregulowania w przepisach odrębnych przesłanek wymiaru administracyjnej kary pieniężnej, przepisów Działu IVa Administracyjne kary pieniężne Kodeksu postępowania administracyjnego w tym zakresie nie stosuje się. Dyrektywy wymiaru kar administracyjnych przewidziane w Kodeksie postępowania administracyjnego nie znajdują zastosowania w przypadku kar nakładanych decyzjami związanymi, czyli takimi, w stosunku do których ustawodawca nakazuje stosować pewien jednoznaczny mechanizm – sankcji pieniężnej.

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów rozpatrując odwołanie Strony, przeanalizował zgromadzony w sprawie materiał dowodowy pod kątem możliwości zastosowania art. 189f § 1 Kodeksu postępowania administracyjnego. Przepis ten wskazuje wprost, jakie podstawowe przesłanki muszą zostać łącznie spełnione, aby organ mógł odstąpić od nałożenia administracyjnej kary pieniężnej i poprzestać na pouczeniu. Są to:

- waga naruszenia prawa jest znikoma, a strona zaprzestała naruszania prawa lub
- za to samo zachowanie prawomocną decyzją na stronę została uprzednio nałożona administracyjna kara pieniężna przez inny uprawniony organ administracji publicznej lub strona została prawomocnie ukarana za wykroczenie lub wykroczenie skarbowe, lub

prawomocnie skazana za przestępstwo lub przestępstwo skarbowe i uprzednia kara spełnia cele, dla których miałyby być nałożona administracyjna kara pieniężna.

Organ odwoławczy zauważa, że zamierzonym efektem wprowadzenia obowiązku wystawiania świadectw jakości ma być uporządkowanie rynku paliw stałych i umożliwienie konsumentom zakupu paliw stałych spełniających wymagania jakościowe dla paliw przeznaczonych do sektora komunalno-bytowego oraz umożliwienie kupującemu uzyskania rzetelnej i wyczerpującej informacji na temat nabywanego produktu. Z powyższych względów, w sytuacji gdy badany węgiel kamienny ekogroszek jest niezgodny z parametrami wskazanymi w świadectwie jakości paliwa stałego nr F/346 z 20 maja 2022 r., wystawionym przez Przedsiębiorcę, nie można mówić, o znikomej wadze naruszenia. Na gruncie rozpatrywanej sprawy oznacza to, że nie spełniła się przesłanka znikomej wagi naruszenia prawa. Nie można też stwierdzić, że Strona zaprzestała naruszenia prawa, ponieważ czynności w tym celu zostały podjęte w następstwie kontroli, która ujawniła naruszenie stanowiące podstawę nałożenia administracyjnej kary pieniężnej przez Kujawsko - Pomorskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej. Dalsza analiza zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego wykazała, że na Stronę za to samo zachowanie tj. wystawienie wymaganych prawem świadectw jakości paliwa stałego, w których wartość parametrów jakościowych była niezgodna ze stanem faktycznym nie została uprzednio nałożona przez inny uprawniony organ administracji publicznej prawomocną decyzją administracyjna kara pieniężna lub, że została ona prawomocnie ukarana za wykroczenie lub wykroczenie skarbowe, lub prawomocnie skazana za przestępstwo lub przestępstwo skarbowe i uprzednia kara spełnia cele, dla których miałyby być nałożona administracyjna kara pieniężna. Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów rozpatrując odwołanie Strony uznał, że materiał dowodowy zgromadzony w sprawie nie zawiera żadnych przesłanek uzasadniających zastosowanie art. 189f § 1 Kodeksu postępowania administracyjnego, czyli do odstąpienia od nałożenia kary pieniężnej i zastosowania pouczenia.

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów przeanalizował również możliwość zastosowania art. 189 f § 2 Kodeksu postępowania administracyjnego. W przypadku decyzji związanych, gdzie w przepisach prawa wskazany jest termin wykonania konkretnego obowiązku, zaprzestanie naruszenia prawa po wskazanym w ustawie terminie nie może być kwalifikowane jako zaprzestanie naruszenia prawa, o którym mowa w art. 189f § 2 Kodeksu postępowania administracyjnego. Na podstawie art. 6c ustawy o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw Strona była zobowiązana do wystawienia i przekazania kopii

świadczenia jakości paliwa stałego zawierającego parametry paliwa stałego zgodnie z rzeczywistymi w momencie wprowadzania go do obrotu i jak wynika z materiału dowodowego obowiązku temu uchybiła. Przywołany przepis jasno określa, że wykonanie obowiązku powinno nastąpić w momencie wprowadzania paliwa stałego do obrotu. Okoliczności i waga naruszenia prawa nie budzą wątpliwości, co do istnienia przesłanek faktycznych uzasadniających nałożenie kary pieniężnej. Kontrolowany nie dopełnił bowiem obowiązków nałożonych na niego w art. 6c ww. ustawy o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw. W konsekwencji przepis art. 189 f § 2 Kodeksu postępowania administracyjnego, nie ma zastosowania w niniejszym postępowaniu.

Odnosząc się do twierdzenia Strony, iż nieprawidłowości w zakresie parametru zdolność spiekania wynikały z pomyłki pisarskiej w świadectwie jakości, Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów zauważa, że Przedsiębiorca został poinformowany o wynikach badań w toku kontroli 8 czerwca 2022 r. Stronę pouczone wówczas o uprawnieniu wynikającym z art. 20 ust. 2 ustawy o Inspekcji Handlowej, do wniesienia uwag bezpośrednio, do protokołu kontroli lub do wniesienia ich na piśmie do Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej, właściwego ze względu na miejsce przeprowadzenia kontroli, w ciągu 7 dni od dnia przedstawienia protokołu do podpisu. Strona nie skorzystała z przysługującego jej prawa i nie wniosła zastrzeżeń do protokołu kontroli, jak również wyników badań w zakresie parametru zdolność spiekania, co oznacza, że w pełni akceptowała wyniki kontroli. Twierdzenia dotyczące pomyłki pisarskiej pojawiły się dopiero w piśmie z 8 lipca 2022 r., stanowiącym odpowiedź na wszczęcie przez Kujawsko - Pomorskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej postępowania administracyjnego w przedmiocie wymierzenia Przedsiębiorcy kary pieniężnej.

Niezależnie jednak od powyższego, Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów podziela stanowisko Kujawsko - Pomorskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej, iż pomyłka pisarska może mieć wymiar jedynie techniczny, nie zaś merytoryczny, a poprawienie takiej omyłki nie może prowadzić do stworzenia nowej treści danego dokumentu – w tym przypadku świadectwa jakości – całkowicie odmiennej od pierwotnej. O pomyłce pisarskiej możemy mówić zatem tylko wtedy, gdy ma ona charakter całkowicie nieistotny, a tym samym nie wpływa na merytoryczny charakter dokumentu. Błędem pisarskim może być np. błąd w nazwie parametru, ale nie określenie wartości zdolności spiekania na poziomie max. 8,00 RI zamiast max. 25 RI.

Mając na względzie, że Strona w odwołaniu poruszyła kwestię trudnej sytuacji finansowej, wskazując że konieczność zapłaty kary pieniężnej może doprowadzić firmę do likwidacji,

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów informuje, że w takim przypadku zastosowanie może znaleźć przepis art. 189k § 1 Kodeksu postępowania administracyjnego, zgodnie z którym na wniosek strony, w przypadkach uzasadnionych ważnym interesem publicznym lub ważnym interesem strony, organ administracji publicznej, który nałożył administracyjną karę pieniężną, może udzielić ulg w wykonaniu administracyjnej kary pieniężnej przez:

- 1) odroczenie terminu wykonania administracyjnej kary pieniężnej lub rozłożenie jej na raty;
- 2) odroczenie terminu wykonania zaległej administracyjnej kary pieniężnej lub rozłożenie jej na raty;
- 3) umorzenie administracyjnej kary pieniężnej w całości lub części;
- 4) umorzenie odsetek za zwłokę w całości lub części.

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów rozważył również w niniejszej sprawie postanowienia rozporządzenia Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 27 czerwca 2022 r. w sprawie odstąpienia od stosowania wymagań określonych w przepisach rozporządzenia w sprawie wymagań jakościowych dla paliw stałych (Dz. U. poz. 1351) oraz z dnia 25 sierpnia 2022 r. w sprawie odstąpienia od stosowania wymagań określonych w przepisach rozporządzenia w sprawie wymagań jakościowych dla paliw stałych (Dz. U. poz. 1786), na mocy których, odstąpiono od stosowania wymagań jakościowych dla paliw stałych na okres 60 dni w przypadku pierwszego ze wskazanych rozporządzeń i kolejnych 60 dni w przypadku drugiego ze wskazanych rozporządzeń. W tym zakresie należy zwrócić uwagę na fakt, iż jakkolwiek – wskutek wejścia w życie przepisów ww. rozporządzeń – wymogi jakościowe czasowo nie obowiązują, to czyn polegający na ujawnieniu w wydanym świadectwie nieprawdziwych (niezgodnych ze stanem faktycznym) danych nie ma bezpośredniego związku z faktem braku obowiązywania wymagań jakościowych. Wypada podkreślić, iż świadectwo jakości pełni szerszą funkcję – tj. funkcję informacyjną i ma na celu nie tylko potwierdzenie spełnienia przez paliwo wymagań jakościowych, ale również należyte poinformowanie nabywców paliwa o jego jakości. O ile zatem odstąpienie od stosowania wymagań jakościowych paliw stałych będzie mieć wpływ na karalność czynów polegających np. na wprowadzaniu do obrotu paliw stałych niespełniających wymagań jakościowych, o tyle nie ma wpływu na możliwość nałożenia kar administracyjnych za dopuszczenie się czynów naruszających prawa nabywców do rzetelnej informacji.

Podsumowując, w ocenie Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, okoliczności wskazane w treści odwołania Strony, nie stanowią przesłanek do uchylenia zaskarżonej decyzji Kujawsko - Pomorskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej z 22 lipca 2022 r. nr PHU-44/2022.

W związku z powyższym, wymierzoną karę pieniężną należy wpłacić na rachunek Wojewódzkiego Inspektoratu Inspekcji Handlowej w Bydgoszczy nr konta: 25 1010 1078 0072 6922 3100 0000, w terminie 14 dni od dnia, w którym decyzja o wymierzeniu kary stała się ostateczna.

Zważywszy na przedstawione okoliczności należało postanowić, jak w sentencji. Decyzja niniejsza jest ostateczna w trybie postępowania administracyjnego.

Pouczenie

1. Decyzja jest ostateczna w toku instancji. W terminie 30 dni od jej doręczenia stronie przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie. Skargę należy wnieść za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, Pl. Powstańców Warszawy 1, 00-950 Warszawa.
2. Od skarg wszczynających postępowanie przed sądem administracyjnym od strony skarżącej pobierana jest opłata, tzw. wpis stosunkowy, zależny od wysokości należności pieniężnej objętej zaskarżonym aktem i wynosi:
 - 1) do 10.000 zł - 4 % wartości przedmiotu zaskarżenia, nie mniej jednak niż 100 zł;
 - 2) ponad 10.000 zł do 50.000 zł - 3 % wartości przedmiotu zaskarżenia, nie mniej jednak niż 400 zł;
 - 3) ponad 50.000 zł do 100.000 zł - 2 % wartości przedmiotu zaskarżenia, nie mniej jednak niż 1.500 zł;
 - 4) ponad 100.000 zł - 1 % wartości przedmiotu zaskarżenia, nie mniej jednak niż 2.000 zł i nie więcej niż 100.000 zł.
3. W przypadku wniesienia od niniejszej decyzji skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie, strona ma możliwość ubiegania się o przyznanie prawa pomocy. Prawo pomocy może być przyznane stronie na wniosek złożony przed wszczęciem postępowania lub w toku postępowania sądowo – administracyjnego. Wniosek ten jest wolny od opłat sądowych. Wniosek o przyznanie prawa pomocy należy złożyć do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie. Prawo pomocy obejmuje zwolnienie od kosztów sądowych oraz ustanowienia adwokata, radcy prawnego, doradcy podatkowego lub rzecznika patentowego.

4. W zakresie nieuregulowanym w ustawie do kar pieniężnych stosuje się odpowiednio przepisy Działu IVa ustawy z 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz.U. z 2021 r. poz. 735, z późn. zm.).
5. Zgodnie z art. 189k § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2021 r. poz. 735, z późn. zm.), na wniosek strony, w przypadkach uzasadnionych ważnym interesem publicznym lub ważnym interesem strony, organ administracji publicznej, który nałożył administracyjną karę pieniężną, może udzielić ulg w wykonaniu administracyjnej kary pieniężnej przez:
 - 5) odroczenie terminu wykonania administracyjnej kary pieniężnej lub rozłożenie jej na raty;
 - 6) odroczenie terminu wykonania zaległej administracyjnej kary pieniężnej lub rozłożenie jej na raty;
 - 7) umorzenie administracyjnej kary pieniężnej w całości lub części;
 - 8) umorzenie odsetek za zwłokę w całości lub części.

Podstawa prawna pouczenia

art. 52 § 1, art. 53 § 1, art. 54 § 1, art. 230, art. 243 § 1, art. 244 § 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2022 r. poz. 329); § 2 ust. 6 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 16 grudnia 2003 r. w sprawie wysokości oraz szczegółowych zasad pobierania wpisu w postępowaniu przed sądami (Dz. U. z 2021, poz. 535).

Z up. Prezesa
Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów
Anna Janiszewska
Zastępca Dyrektora
Departamentu Inspekcji Handlowej
/podpisano elektronicznie/